

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

III. ÚS 469/2025-23

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla a sudcov Ivana Fiačana (sudca spravodajca) a Martina Vernarského v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky **DH Ekologické služby, spol. s r.o.**, Podzámska 12, Hlohovec, zastúpenej Advokátska kancelária JUDr. Peter Bartoš, s. r. o., Martina Granca 3618/44, Bratislava, proti postupu Mestského súdu Bratislava IV v konaní sp. zn. B3-49Er/582/2017 v časti konania o návrhu na zastavenie exekúcie takto

r o z h o d o l :

1. Postupom Mestského súdu Bratislava IV v konaní sp. zn. B3-49Er/582/2017 o návrhu na zastavenie exekúcie **bolo porušené** základné právo sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.
2. Mestskému súdu Bratislava IV **prikazuje**, aby v konaní sp. zn. B3-49Er/582/2017 konal bez zbytočných prietáhov.
3. Sťažovateľke **priznáva** finančné zadosťučinenie **1 000 eur**, ktoré **je** jej Mestský súd Bratislava IV **povinný** zaplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.
4. Mestský súd Bratislava IV **je povinný** nahradiť sťažovateľke trovy konania **949,17 eur** a zaplatiť ich jej právnomu zástupcovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.
5. Vo zvyšnej časti ústavnej sťažnosti **nevyhovuje**.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Skutkový stav a argumentácia sťažovateľky

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 26. mája 2025 domáha vyslovenia porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom mestského súdu v označenom konaní v časti týkajúcej sa zastavenia exekúcie. Navrhuje, aby ústavný súd prikázal mestskému súdu konať bez zbytočných prietáhov a sťažovateľke priznal finančné zadosťučinenie 5 000 eur a náhradu trov konania.
2. Ústavný súd uznesením č. k. III. ÚS 469/2025-16 z 19. augusta 2025 podľa § 56 ods. 5 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) prijal ústavnú sťažnosť sťažovateľky na ďalšie konanie v celom rozsahu.
3. Z ústavnej sťažnosti, vyjadrenia mestského súdu a súdneho spisu vyplýva, že sťažovateľka má postavenie oprávneného v označenom exekučnom konaní. Dňa 8. februára 2017 podala návrh na vykonanie exekúcie na základe rozhodcovského rozsudku zo 4. januára 2017, ktorým bola povinnému uložená povinnosť zaplatiť sťažovateľke určitú finančnú sumu. Pôvodne Okresný súd Bratislava III 26. júna 2017 vydal poverenie pre súdneho exekútora. Povinný podal námietky proti exekúcii, o ktorých rozhodol okresný súd zamietavým uznesením z 23. septembra 2019.
4. Povinný podal 19. augusta 2021 návrh na zastavenie exekúcie, ku ktorému sa sťažovateľka vyjadrila podaním z 22. septembra 2021. Okresný súd uznesením z 26. októbra 2021 návrh povinného na zastavenie exekúcie zamietol. Povinný podal proti tomuto uzneseniu 24. novembra 2021 sťažnosť. O sťažnosti povinného okresný súd nerozhodol. Po zmene súdu na základe novej súdnej mapy mestský súd 23. mája 2024 zaslal sťažnosť povinného sťažovateľke s výzvou na vyjadrenie. Sťažovateľka sa k sťažnosti nevyjadrila.
5. Mestský súd uznesením zo 4. septembra 2025 sťažnosť povinného proti uzneseniu z 26. októbra 2021 zamietol.
6. Sťažovateľka namieta zbytočné prietahy v exekučnom konaní, keďže o sťažnosti povinného proti zamietnutí jeho návrhu na zastavenie exekúcie nebolo rozhodnuté počas doby 3 rokov a 6 mesiacov. Túto dobu považuje za neprimeranú. Podľa sťažovateľky v danej veci nejde o zložitú vec a sama sa nepričinila o prietahy v napadnutom konaní. Tie boli spôsobené nečinnosťou mestského súdu (pôvodne okresného súdu), keďže od podania sťažnosti povinného proti uzneseniu z 24. novembra 2021 neboli súdom vykonané žiadne relevantné úkony.

II.

Vyjadrenie mestského súdu

7. V podaní doručenom ústavnému súdu 24. septembra 2025 predsedníčka mestského súdu podrobne popísala priebeh napadnutého konania. Poukázala na množstvo nerozhodnutých exekučných vecí súdneho oddelenia, pričom ide o staré exekučné konania, ktoré sú náročné

na prípravu a právne posúdenie s prihliadnutím na množstvo novelizácií Exekučného poriadku. Zastáva názor, že mestský súd konal v napadnutom konaní plynule a bola zabezpečená efektívnosť súdu.

III.

Posúdenie dôvodnosti ústavnej sťažnosti

8. Predmetom konania pred ústavným súdom po prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie je rozhodovanie o tom, či postupom mestského súdu a jeho nečinnosťou v napadnutom exekučnom konaní, v ktorom sťažovateľka vystupuje ako oprávnená, došlo k porušeniu jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a zodpovedajúceho práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru v súvislosti s rozhodovaním o návrhu na zastavenie exekúcie.

9. Ústavný súd vo svojej rozhodovacej činnosti zdôrazňuje, že právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov súdom sa vzťahuje aj na konanie o výkon rozhodnutia a rozhodovanie súdu v exekučnom konaní (napr. III. ÚS 15/03, III. ÚS 167/2023), keďže nútený výkon súdnych a iných rozhodnutí vrátane súdnej exekúcie podľa Exekučného poriadku je súčasťou základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy (II. ÚS 143/02, IV. ÚS 292/04) a ústava v čl. 48 ods. 2 takéto konania z povinnosti súdov konať bez zbytočných prietahov nevyníma. Aj podľa názoru Európskeho súdu pre ľudské práva by právo na súdnu ochranu zostalo iluzórnym, keby vnútroštátny právny poriadok umožňoval, aby konečné súdne rozhodnutie ostalo „neúčinné“ na škodu jednej zo strán. Výkon rozsudku alebo rozhodnutia súdu treba považovať za integrálnu súčasť procesu v zmysle čl. 6 dohovoru (obdobne III. ÚS 15/03, IV. ÚS 551/2013).

10. Ústavný súd vo vzťahu k okolnostiam tejto veci konštatuje, že špecifikom exekučného konania (napr. II. ÚS 349/2017, IV. ÚS 60/2018, III. ÚS 295/2021) je to, že exekučné konanie je spravidla „v rukách“ súdneho exekútora a exekučný súd v rámci exekučného konania koná a rozhoduje len na základe procesných návrhov účastníkov exekučného konania, resp. súdneho exekútora, preto namietat' porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy možno na ústavnom súde vo vzťahu k exekučnému súdu len vtedy, ak tento má reálne o čom rozhodovať.

11. Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným prietahom v konaní, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (I. ÚS 41/02, III. ÚS 111/02, IV. ÚS 99/07) zohľadňuje tri základné kritériá, ktorými sú právna a faktická zložitosť veci, o ktorej súd rozhoduje, správanie účastníka súdneho konania a postup samotného súdu. V rámci prvého kritéria prihliada ústavný súd aj na predmet sporu (povahu prerokovanej veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľov. Podľa rovnakých kritérií postupoval ústavný súd aj v danom prípade.

12. Pokiaľ ide o kritérium, ktorým je právna a faktická zložitosť veci, ústavný súd konštatuje, že exekučné konanie, v ktorom dochádza k nútenému výkonu povinnosti na peňažné plnenie na základe exekučného titulu, tvorí štandardnú súčasť rozhodovania všeobecných súdov. Ústavný súd neidentifikoval žiaden prvok faktickej alebo právnej zložitosti veci.

13. Pri hodnotení podľa ďalšieho kritéria, teda správania sťažovateľky v napadnutom konaní, ústavný súd nezistil takú okolnosť, ktorá by mala byť osobitne zohľadnená na jej ťarchu pri posudzovaní otázky, či a z akých dôvodov došlo v priebehu konania k zbytočným priet'ahom.

14. Pokiaľ ide o samotný postup mestského (okresného) súdu, možno konštatovať, že po podaní návrhu povinného na zastavenie exekúcie v auguste 2021 bol postup okresného súdu plynulý, keď uznesením z 26. októbra 2021 návrh povinného zamietol. Avšak po podaní sťažnosti povinného proti zamietavému uzneseniu zostal okresný súd a neskôr aj mestský súd nečinný. Ani na základe urgencií povinného a súdneho exekútora neboli až do mája 2024 vykonané žiadne relevantné úkony. Aj následne až do podania ústavnej sťažnosti zostal mestský súd nečinný. Viac ako tri roky trvajúcu nečinnosť pri tak jednoduchom až triviálnom rozhodnutí nie je možné akceptovať.

15. Čo sa týka personálnych problémov mestského súdu, treba uviesť, že systémové zlyhania správy súdnictva nemôžu byť dôvodom zmarenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov a nezjavujú Slovenskú republiku zodpovednosti za priet'ahy (II. ÚS 481/2017). Účelom týchto práv nie je pomenovanie príčin priet'ahov alebo dospieť k záveru, či majú objektívny alebo subjektívny charakter. Dôležité je rozhodnúť, či k týmto priet'ahom v konaní došlo, a odstrániť stav právnej neistoty sťažovateľa.

16. Po vyhodnotení všetkých okolností daného prípadu z hľadiska skutkovej a právnej náročnosti veci, správania sťažovateľky a postupu súdu poznamenaného viac ako tri roky trvajúcou nečinnosťou ústavný súd dospel k záveru, že v postupe mestského súdu došlo k zbytočným priet'ahom v napadnutom konaní, a preto rozhodol, že bolo porušené základné právo sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právo na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (bod 1 výroku tohto nálezu).

17. Po podaní ústavnej sťažnosti došlo k rozhodnutiu mestského súdu v časti konania o návrhu na zastavenie exekúcie, toto rozhodnutie v zmysle vyjadrenia mestského súdu ešte nebolo doručené. Keďže napadnuté konanie nie je právoplatne skončené, ústavný súd podľa § 133 ods. 3 písm. a) zákona o ústavnom súde mestskému súdu uložil príkaz konať v napadnutom konaní bez zbytočných priet'ahov (bod 2 výroku tohto nálezu).

IV.

Primerané finančné zadost'učinenie

18. Podľa § 133 ods. 3 písm. e) zákona o ústavnom súde ak ústavný súd ústavnej sťažnosti vyhovie, môže priznať sťažovateľovi primerané finančné zadost'učinenie, ak o to požiadal. Sťažovateľka sa domáha priznania finančného zadost'učinenia 5 000 eur z dôvodov uvedených v ústavnej sťažnosti, poukazujúc na pocit krivdy a neistoty v dôsledku dlhodobej nečinnosti exekučného súdu.

19. Cieľom primeraného finančného zadost'učinenia je dovŕšenie ochrany porušeného základného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k porušeniu došlo spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany, nielen vyslovenie porušenia, prípadne príkaz na ďalšie konanie bez pokračujúceho porušovania základného práva (IV. ÚS 210/04, I. ÚS 257/08, IV. ÚS 302/2020). Podľa názoru ústavného súdu v tomto prípade prichádza do úvahy priznanie finančného zadost'učinenia.

20. Pri rozhodovaní o finančnom zadosťučinení ústavný súd prihliadal na konštatovanú nečinnosť mestského súdu, charakter napadnutého konania, výšku vymáhanej pohľadávky. Ústavný súd považoval priznanie 1 000 eur pre sťažovateľku za finančné zadosťučinenie primerané konkrétnym okolnostiam prípadu (bod 3 výroku tohto nálezu). Vo zvyšnej časti požadovaného finančného zadosťučinenia ústavný súd návrhu sťažovateľky nevyhovel (bod 5 výroku tohto nálezu).

V.

Trovy konania

21. Zistené porušenie ústavných práv sťažovateľky odôvodňuje, aby jej mestský súd podľa § 73 ods. 3 zákona o ústavnom súde úplne nahradil trovy konania, ktoré jej vznikli zastúpením advokátom. Preto ústavný súd rozhodol o povinnosti mestského súdu nahradiť sťažovateľke v určenej lehote trovy konania na účet jej právneho zástupcu (bod 4 výroku tohto nálezu).

22. Trovy konania pozostávajú z odmeny a ďalších náhrad advokáta v celkovej výške 949,17 eur s DPH, ktoré boli určené podľa vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (odmena podľa § 11 ods. 3 vyhlášky za dva úkony právnej služby po 371 eur/úkon, a to prevzatie a príprava zastúpenia a podanie ústavnej sťažnosti; náhrada podľa § 16 ods. 3 vyhlášky 2 x 14,84 eur; DPH podľa § 18 ods. 3 vyhlášky 177,49 eur).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 21. októbra 2025

Robert Šorl
predseda senátu